

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 5. Parabola de decem Virginibus. Perpetuata est quædam mentis
Virginitas, perpetua Vigilantia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

absurda, cum inimicum vincere oporteret, vincimur: nec id solum sed etiam validum & potentem reddimus, nec eo usque sistit extrema amenitas & summus morbus noster, sed qua eis etiam lasciviam & exultationem afferant, comparamus.

Huc spectant multae Veritates passim expositae:

Nemo periculosè magis tentatur, quàm qui se non putat tentatum.

In 1. p. Die 15. Ianuarii.

Nisi quod monet sapiens: omni custodia serves cor tuum, non omnino servas.

In 1. p. Fer. 4. Hebdomadae. 4. post Epiphaniam.

Qua facilitate vincimur, eadem vincere possumus.

In 3. parte, Fer. 5. Hebdomadae. 7.

Quod monet Sapiens: Eris eruditus in omnibus, aut eris contra demonem rudis in omnibus.

In 4. parte, Fer. 4. Hebdomadae. 15.

FERIA QUINTA. PARABOLA DE DECEM VIRGINIBVS.

Tunc simile erit Regnum caelorum decem virginibus qua accipientes lampades suas, exierunt obviam sponso & sponsa. Matth. 25.

VERITAS PRACTICA.

Perpetua est quaedam mentis Virginitas, perpetua vigilantia.

RATIO EST. Quia virginitas quaedam mentis est, eius incorruptio & puritas ab omni affectu inordinato.

Sed illa incorruptio praecipue conservatur & quodammodo perpetuatur per vigilantiam perpetuam.

Ergo & perpetua quaedam est mentis virginitas hac perpetua vigilantia, Proindeque plurimum commendanda, cum quidem omnibus, tum his vel maxime qui virginitatem corporis colunt.

I. PUNCTUM.

CUM frequenter occurrat huius Parabolae de decem Virginibus commemoratio, non est cur eam fusius hic enarremus. Jam supra etiam in prima parte, ubi de Communi Virginum agitur, instituta est eius consideratio qua ostenditur quamlibet virginem non posse dici prudentem sed futurum nisi tantum adrigilet ad ceteras omnes virtutes suo tempore exercendas, quantum ad virginitatem

custodiam. Nunc pergentes cum Christo de vigilantia cogitare & loqui, observemus ad faciliorem intelligentiam parabolae, morem hunc apud Judaeos fuisse, ut virgines serò cum lampadibus sponsum & sponsam deducerent domum, ad nuptiales epulas.

Antequam verò paratus esset sponsum deducendus, expectabant eum parato in loco virgines, quò ante simul omnes convenisse oportebat. Et quia dubium ac incertum erat quamdiu se sponsum pararet, quae se hora sisteret exiturus, tamdiu praestolabantur & vigilabant virgines, saepe ad mediam usque noctem, unde fiebat ut oleum semel effusum in lampades, diuturnitate temporis consumeretur, ac proinde ne deficeret, prudenter vasa quaedam oleo plena secum deferrebant, aut certe nisi deferrent, insipienter agerent: nam deficiebat oleum, deficiebat tempus, deficiebat ornatus nuptialis, deficiebant ipsae sibi, cum alioquin comitari sponsum non possent extinctis lampadibus, & dum illis accendis oleum sibi conquirent, sponsalis interim celebritas perageretur, & nuptiale convivium clausis januis celebraretur, quòd certe durum & infame ducebatur. Sed ipsarum erat culpa, sed ipsarum erat impudentia & mera fatuitas quòd non vigilassent, quòd non sibi necessaria providissent, quòd

quod sumptibus pepercissent vel labori; Unde tandem illarum exemplo concluditur, quod nisi vigilemus quantum satis est ad Christi sponsi adventum sic excludemur caelesti convivio, nec quidquam proderit ipsa corporalis Virginitas quae non habuerit comitem Vigilantiam; ad Virginitatem mentis & ad carceras comparandas Virtus est perdoncaem Amen dico vobis, Nescio vos; Vigilate itaque quia nescitis diem neque horam.

Hæc est perpetuæ Vigilantiæ ratio quæ hæc nobis proposita fuit; Nunc vero aliam addimus qua non tantummodo malum evitatur, sed bonum insigne comparatur quod est Virginitas quadam mentis, quæ ex perpetua Vigilantiâ perpetuari dicitur, & sic apertè demonstratur. Nam quid est virginitas mentis, nisi mentis incorrupta puritas, quantum quidem haberi potest in corpore quod corruptitur & quod aggravat animam multa cogitantem? Sic sanctus Ambrosius ad Virgines, ut quantum possint Beatam Virginitatem imitentur qua Virgo erat non solum corpore, sed etiam mente, qua nullo doli ambitu sincerum adulterare affectum. Sic & sanctus Cyprianus de disciplina Virginum, ut qua à carnali concupiscentia recedentes, inquit, tam carne quam mente se Deo reverent, consumunt opus suum magno premio destinatum, nec ornari jam aut placere cuiquam nisi Domino suo studeant à quo & mercedem Virginitatis expectant: Unde aptè S. Chrysostomus de quinque fatuis Virginitibus quarum est mentio in nostra parabola, dicit eas cum fornicatoribus ejici, quod pecuniarum cupiditas qua detenta, oleum sibi non emerunt sit quadam mentis corruptio, ut que adeo licet corpore Virgines fuerint, mente tamen corrupta sint; quia videlicet sua est mentis virginitas, cum mentis puritas sic custoditur ut nulla pravitate affectus contumparatur. Hinc beatus ille qui inventus est sine macula qui post aurum non abiit, nec speravit in pecunia & thesauris, quis est hic & laudabilis animus?

II. PUNCTUM.

SED per Vigilantiâ perpetuâ illa præcipue puritas custoditur & quodammodo perpetuatur. Nam hic ejus primus est & magis commendatus affectus, ut ab omni modo peccato vigilantem prætervet, sed à levi etiam affectu qui mentem ejus possit corrumpere. Ad quid enim anima vigilare nisi ad sui custodiam? at in quo

est animæ custodia nisi à peccato, quod est ejus perditio? Si enim petimus à Domino ne nos inducat in tentationem, Dominus etiam à nobis petit, Vigilate & orate ut non intretis in tentationem, id est, ne succumbatis, & peccetis, hoc enim est proprium Vigilantiæ munus & officium, quod quidem ita perfecte defungitur, ut quo parte homo est debilior ad resistendum hostibus, illinc evadat fortior quia ibi vigilantia est acrior. Quod præclare sanctus Gregorius, Unde se, inquit, pertimescit graviter cadere, inde accipit fortiter stare; non solum vires à quo accipiat desit, sed quanta eas vigilantia servet intelligit, ad insidias providendus & vigilat, ut hostem se in certamine caustus accingat. Et alibi: Et si aliquando usque ad delectationem tentata mens rapitur, ipsa tamen citius subreptionem suam delectationis evadescunt, & foris censura redarguant quidquid intra se exurgere carnale deprehendunt.

Sic fuit sanctus Bernardus, ubi agit de Consideratione quæ est ipsa hæc nostra Vigilantiâ. Primam quidem, ipsum fontem suum, id est, mentem de qua oritur, purificat Consideratio. Deinde veget affectus, dirigit actus, corrigit excessus, componit mores, vitam honestat & ordinat. Et quæ plura præcipue quæritur: Unde aptè à postolus, Evigilate iusti, & nolite peccare; Quasi diceret: ad hoc præsertim evigilate ne peccare velitis, ne peccetis ex affectu, non tantum ex affectu peccati, sed ne cuiusquam rei affectu inordinato qui peccatum generat, & peccatum quod præcipue caret qui vigilat.

III. PUNCTUM.

EST igitur perpetua quadam mentis Virginitas perpetua Vigilantiâ, quæ puritatem mentis tam diu perpetuat quam diu perpetua est; cum ad hoc unum præcipue vigilet, ut nulla peccati labæ mens nostra corrumpatur. Fiat cor meum immaculatum in suis justificationibus, ut non confundar. Hæc est lapa semper accensa in sapientibus illis Virginitibus quæ idcirco ad nuptias sunt introductæ. E: certe quam essent sapientes in hoc præcipue ostenderunt, quod essent constantes in perpetua Vigilantiâ. Nam quid est Sapientem esse nisi tenere constantem media quæ proposito fini magis conveniunt? Quis est autem primus finis noster, nisi puritas esse ab omni peccato, ut sic aliquando Deum videamus? Quodnam est pondus medium ad illam puritatem nisi perpetua Vigilantiâ? Unde quid sequitur nisi veram

Matth. 26.

2. Cor. 10.

3. Cor. 18.

1. de Consideratione.

1. Cor. 15.

P/118.

In ea sola esse sapientiam, quæ sic suaviter & fortiter finem suum attingit.

Collat. 1.
c. 4.

Sic præclare Cassianus: Finis quidem nostra professionis, ut diximus, regnum Dei seu regnum caelorum est; destinatio verò nostra, id est scopus, Puritas est cordis, sine qua ad illum finem impossibile est quæpiam pervenire. In hac ergo destinatione desigentes nostra directionis obtutus, velut ad certam lineam, cursum rectissimum dirigamus: Ac si paululum quid ab hac cogitatio nostra deflexerit, ad contemplationem eius illico recurrentes, rursus eam velut ad quandam normam rectissime corrigamus: qua semper omnes conatus nostros ad unum hoc revocans signum, arguet statim si à proposito directione mens nostra vel paululum devia verit. Et paulo post: quidquid ergo nos ad hunc scopum, id est puritatem cordis potest dirigere, tota virtute spectandum est; quidquid autem ab hac retrahit, ut perniciosum ac noxium devitandum. Pro hac enim universa toleramus & agimus. Pro hac parentes, patria, dignitates, divitiæ, delicia mundi hujus, & voluptas universa contemnuntur, ut scilicet puritas cordis perpetua retineatur. Hac itaque nobis destinatione proposita, semper actus nostri & cogitationes ad eam obtinendam rectissime diriguntur. Quæ si præ oculu nostru jugiter statuta non fuerit, non solum cunctos labores nostros vacuos pariter atque instabiles reddens, incassum eos ac sine ullo emolumento compellet effundi, sed etiam cogitationes omnes diversas sibi que contrarias suscitabit. Necessè est enim mentem quò recurras cuius principaliter inhaerens non habentem, per singulas horas atque momenta pro incursum variotato mutari, atque ex his qua extrinsecus accidunt, in illum statum consuetudine transformari qui sibi primus occurrerit.

Cap. 6.

Hinc namque est, quidam nonnullos mundi hu-

jus maximas facultates, & non solum multa aurum atque argenti talenta, verum etiam prædiorum magnificentiam contemnentem, post hæc vidimus pro scapello, pro graphio, pro calamo commoveri. Quis contemplationem cordis in Deum fixam tenerent, numquam usque pro parvis rebus admitterent, quod ne pro magnis ac pretiosis incurrerent opibus, easdem penitus abicere maluerunt. Nam & plerumque nonnulli tanto zelo codicem servant, ut eum ne leniter legi quidem, vel contingi ab alio quo patiantur, & inas occasiones impatientia ac mortis incurrunt, unde monentur stipendia patientia & Charitatis acquirere. Cumque omnes divitiæ suas pro Christi amore disperserint, pristinum tamen cordis affectum in rebus minimis retinentes, & pro ipsis nonnumquam mobiliter irascunt, veluti qui non habeant apostolicam Charitatem, ex omnibus infructuosi sterilesque redduntur.

Atque idcirco sanctus Chrysostomus sapienter advertit, rectissime fatuas illas esse Virgines dictas, quæ cum iam multa jam fecissent pro spone, quem expectabant, in illo tamen modico defectu olei, bonu omnibus exciderunt. O quam verè Sapiens: qui in uno peccaverit, multa bona perdat!

Vide in I. parte, In Communi Sanctorum non Pontificum, ubi hæc Veritas exponitur.

Quantum cuique est Vigilantiæ, tantum Virtutis & Meriti.

* * *